

Załącznik do uchwały
Nr XLVIII/263/10 Rady Powiatu Słubickiego
z dnia 2 kwietnia 2010 r.

POWIAT SŁUBICKI

**POWIATOWY PROGRAM
OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
NA LATA 2010 – 2015**

Słubice, 2010

WSTĘP

Głównym zadaniem pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie. Zadanie to jest głównym priorytetem polityki społecznej państwa, które z założenia kładzie duży nacisk na aktywizowanie jednostek, rodzin, grup i środowisk lokalnych do samopomocy przy rozwiązywaniu swoich problemów.

Do zadań własnych powiatu należy tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Szczegółowe zasady organizowania pomocy rodzinie określone zostały w rozdziale 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity - Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) – Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Opracowując Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach wyznaczyło 3 podstawowe cele działania:

1. Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, zwłaszcza z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i dotkniętych problemem przemocy domowej.
2. Doskonalenie systemu pomocy na rzecz dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinach zastępczych i opuszczających zastępcze formy wychowania.
3. Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.

Adresaci Programu

1. Rodziny biologiczne.
2. Rodziny zastępcze.
3. Wychowankowie placówki opiekuńczo – wychowawczej.
4. Usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.
5. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowane społecznie zwłaszcza z problemem przemocy w rodzinie, uzależnienia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, rodziny niepełne lub wielodzietne.

Koordinator Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Partnerzy

1. Administracja samorządowa.
2. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.
3. Lubuski Urząd Wojewódzki.
4. Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Słubickiego.
5. Pełnomocnicy wójtów i burmistrzów ds. uzależnień w gminach.
6. Sądy rodzinne, kuratorzy sądowi.
7. Policja.
8. Oświata.
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słubicach.
10. Placówka Wielofunkcyjna „Nasza Chata” w Cybince.
11. Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach.
12. Służba zdrowia.
13. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
14. Organizacje pozarządowe.
15. Lokalne media.
16. Sponsorzy.

1. CEL GŁÓWNY

ZBUDOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU POMOCY NA RZECZ RODZIN DYSFUNKCYJNYCH, ZWŁASZCZA Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYMI I DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ.

Rodzina jest najmniejszą, podstawową grupą społeczną, stanowi integralną część każdego społeczeństwa. Rodzina zaspokaja różnego typu potrzeby: biologiczne, ekonomiczne, psychospołeczne, bytowe, opiekuńcze, emocjonalne, kształtuje i wzbogaca osobowość.

Nie zawsze jednak spełnia wszystkie swoje funkcje. Powstaje wówczas problem dysfunkcjonalności rodziny. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej powoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkuje różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone są dzieci.

W obszarze tym należy położyć szczególny nacisk na profesjonalną pracę z rodziną w jej środowisku naturalnym. Wzmocnienie rodziny jako pierwszego ogniwa systemu opieki nad rodziną i dzieckiem, poprzez środowiskowe, wielozakresowe wsparcie w realizacji jej podstawowych funkcji, jest zadaniem priorytetowym.

Stworzenie możliwości pomocy rodzinie w rozwiązywaniu bieżących problemów małżeńskich, wychowawczych, rodzinnych pojawiających się na poszczególnych etapach życia rodzinnego, może zapobiec narastaniu i pogłębianiu się dysfunkcji rodziny.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1.1. Zapewnienie należytej opieki rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Monitorowanie środowisk zagrożonych dysfunkcjonalnością.
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie – usprawnienie przepływu informacji na temat rodzin dysfunkcyjnych na terenie Powiatu Słubickiego.

3. Udzielanie świadczeń ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych rodzinom z problemem niepełnosprawności.
4. Prowadzenie działań zmierzających do poszerzenia wiedzy dotyczącej pełnienia funkcji rodzicielskich.
5. Zapewnienie poradnictwa rodzinnego.
6. Praca socjalna w środowisku.

1.2. Upowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Aktualizacja strony internetowej PCPR w Słubicach i zamieszczenie ogólnodostępnych baz o instytucjach wsparcia dla rodzin i dzieci.
2. Opracowanie i wydawanie publikacji z zakresu pomocy społecznej, w tym wspierania rodzin.
3. Opracowanie i publikacja materiałów informacyjnych, promocyjnych (ulotki, broszury, informatory).
4. Współpraca z mediami w zakresie informowania o systemie wsparcia rodziny i dziecka (artykuły tematyczne i promocyjne).

1.3. Edukacja i wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Organizowanie różnych form edukacji rodziców w obszarze rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.
2. Organizacja imprez promujących pozytywny wizerunek rodziny.
3. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz terapii rodzinnej.

1.4. Rozszerzenie oferty pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej dla rodzin dysfunkcyjnych, zwłaszcza dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Rozszerzenie pomocy psychologicznej i prawnej dla ofiar przemocy domowej.
2. Poszerzenie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy.

3. Kontynuacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej.
4. Rozwój bazy lokalowej i rzeczowej Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Cybince w celu jego profesjonalizacji działań.
5. Zorganizowanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy.

2. CEL GŁÓWNY

**DOSKONALENIE SYSTEMU POMOCY NA RZECZ DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH
W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, RODZINACH
ZASTĘPCZYCH I OPUSZCZAJĄCYCH ZASTĘPCZE FORMY WYCHOWANIA.**

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju fizycznego i emocjonalnego potrzebuje rodziny, która zapewnia mu bezpieczeństwo, otacza miłością i zaspokaja jego potrzeby. Wielu rodziców jednak z różnych przyczyn (alkoholizm, niezaradność, niepełnosprawność, ubóstwo, itp.) nie chce, nie może, albo też nie potrafi wywiązywać się z rodzicielskich obowiązków. Niestety coraz częściej zdarza się, że dzieci są ofiarami przemocy fizycznej, emocjonalnej, seksualnej. Na nieprawidłowe funkcjonowanie wielu rodzin niewątpliwie wpływa niekorzystna sytuacja społeczno – gospodarcza, która przyczynia się do zwiększania obszarów ubóstwa i poszerzania zjawiska marginalizacji. W sytuacji, gdy rodzina staje się niewydolna i nie wypełnia swoich podstawowych funkcji, kiedy bardziej niż wsparciem jest dla dziecka zagrożeniem, konieczne staje się jego odizolowanie od rodziców. Oczywiście może to mieć miejsce dopiero wówczas, gdy zastosowane zostały wszelkie możliwe formy pomocy, a mimo to dobro dziecka jest zagrożone. W przypadku zastosowania ostatecznego środka, jakim jest odebranie dziecka, konieczne jest zapewnienie mu właściwej opieki w zastępczych formach opieki.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

2.1. Rozwój zastępczych form opieki nad dzieckiem.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych zastępczych form opieki (organizowanie festynów rodzinnych, obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego).
2. Promowanie tworzenia niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych rodzin zastępczych.
3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, w tym rodzin zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego oraz rodzinnych domów dziecka.
4. Wspieranie systemu szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
5. Monitorowanie sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
6. Tworzenie infrastruktury niezbędnej dla dobrego funkcjonowania rodzin zastępczych (dostęp do specjalistów z różnych dziedzin oraz do różnych form wsparcia rodzin zastępczych).
7. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych w zakresie rozwoju umiejętności opiekuńczo - wychowawczych.
8. Utworzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.
9. Tworzenie warunków do umieszczania dzieci poniżej 10 roku życia, przebywających obecnie w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej, w rodzinnych formach opieki.
10. Dostosowywanie placówki opiekuńczo – wychowawczej do specyficznych potrzeb powiatu oraz jak najlepszego prawidłowego przebiegu procesu wychowania poprzez poszerzenie oferty usług opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z obowiązującymi standardami.

2.2. Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, szkolnych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Praca z rodziną biologiczną dziecka przebywającego w placówce lub w rodzinie zastępczej na rzecz jego powrotu do środowiska rodzinnego po uzyskaniu pełnoletniości.
2. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Pozyskanie bazy lokalowej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych poprzez współpracę z urzędami gmin.
3. Tworzenie programów usamodzielnień dostosowanych do aktualnych potrzeb usamodzielnianych wychowanków oraz stały nadzór nad ich realizacją.
4. Wyrównywanie szans wchodzenia w dorosłe życie usamodzielnianym wychowankom poprzez objęcie ich pomocą finansową, pedagogiczną, psychologiczną, prawną, socjalną i doradztwem zawodowym.
5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Słubicach.
6. Organizowanie szkoleń dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych poprzez uczestnictwo w projektach finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. CEL GŁÓWNY

**DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE
POMOCY DZIECKU I RODZINIE.**

Postępujący rozwój społeczny stawia przed pomocą społeczną coraz to nowe wyzwania, a to wymaga od kadry pomocy społecznej systematycznego kształcenia i doskonalenia swoich umiejętności. Jest to warunek konieczny w celu właściwej realizacji zadań ustawowych w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

3.1. Podniesienie jakości usług świadczonych w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Pozyskiwanie z różnych źródeł środków finansowych na doksztalcenie i podnoszenie kwalifikacji służb pomocy społecznej.
2. Udział w szkoleniach, konferencjach z zakresu specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie.
3. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz właściwego stosowania strategii zaradczych i pomocowych.
4. Organizowanie szkoleń dla pracowników ośrodków pomocy społecznej.
5. Organizowanie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników ośrodków pomocy społecznej.
6. Organizowanie spotkań pracowników lokalnych instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych w celu wymiany doświadczeń i wypracowania wspólnych kierunków działania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Dokumentem w oparciu, o który rozpoczęto prace przy budowaniu Powiatowego Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2010 – 2015 jest opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Słubickiego na lata 2005 – 2013 oraz Lokalny System Wsparcia Dzieci Młodzieży i Rodziny w Powiecie Słubickim.

